

Wprowadzenie
do problematyki
wdrażania perspektywy płci
w główny nurt polityki

Prezentacja zasady
GENDER MAINSTREAMING

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

PROGRAM PREZENTACJI

1. Podejście *Women In Development* (WID)
2. Podejście *Gender And Development* (GAD)
3. Gwarancje prawne równości kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej
4. Włączanie perspektywy płci w działania - zasada *gender mainstreaming*

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

1. Women In Development

(WID)

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

Women In Development (WID)

- Punkt ciężkości – **kobiety**.
- Problem: Wykluczenie **kobiet** ze sfery rozwoju ekonomicznego.
- Rozwiązanie: Integracja kobiet w system.

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

WID

- Kobiety mają uczestniczyć **na równi z mężczyznami** w zatrudnieniu, dostępie do zasobów, a także na równi z mężczyznami je wytwarzać.
- Praca produkcyjna – **rynek pracy, zatrudnienie**, kobiety jako pracownicy i wytwórcy. Promocja udziału kobiet w zatrudnieniu, dostęp kobiet do dochodu.

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

WID

- Rozpoznaje potrzeby praktyczne – ich zaspokojenie ułatwia kobietom udział w systemie takim, jaki jest.
- Projekty dla kobiet, „komponent kobiecy” w projektach, urzędy ds. kobiet.

WID

- Poprawa doraźnej sytuacji materialnej, ale brak zmiany w statusie kobiet.
- Tylko sfera ekonomiczna, produkcyjna.
- Szerszy kontekst społeczny nie brany pod uwagę.
- Struktury i relacje, w które kobiety są integrowane, nie są podlegają przeobrażeniu.

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

2. Gender And Development (GAD)

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.
Natalia Sarata

GAD

- Punkt ciężkości: **role** pełnione przez kobiety i mężczyzn w społeczeństwie oraz **relacje między płciami** - wzajemne zależności i nierówne relacje władzy.
- Wyjście poza ekonomię i rynek pracy w szerszy kontekst społeczny.

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

GAD

- Potrzeby i doświadczenia kobiet i mężczyzn brane pod uwagę.
- Trwałe przeobrażanie całego systemu społecznego, współdecydowanie kobiet i mężczyzn o jego kształcie.
- Identyfikacja i zaspokajanie potrzeb strategicznych.

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

GAD

- Włączanie kontekstu płci do analizy szerokiego kontekstu społecznego.
- Zamiast komponentów kobiecych w działaniach – horyzontalna polityka równości płci.
- Zamiast urzędów ds. kobiet - urzędy ds. równego statusu kobiet i mężczyzn.

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

WID a GAD

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

3. Gwarancje prawne równości kobiet i mężczyzn w Unii Europejskiej

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*

Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

Zmiana ilościowa

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.
Natalia Sarata

Dyrektywy – zmiana ilościowa

- Kontekst ekonomiczny – zatrudnienie / usługi
- Gwarancje równego uczestnictwa w rynku pracy
- 1957 r. – Traktat Rzymski (EWG), art. 119
„równa płaca za równą pracę”
- 1975 r. – I dyrektywa równościowa: *„równa płaca za równą pracę lub pracę tej samej wartości”*
- 2004 r. – dyrektywa dot. dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług
- Strategia Lizbońska

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

Kodeks Pracy

- Nowelizacja: 2004 r.
- Rozdział IIa „*Równe traktowanie w zatrudnieniu*”
- Definicja dyskryminacji bezpośredniej i pośredniej, przesłanki dyskryminacji, przeniesienie ciężaru dowodu, polecenie dyskryminacji, molestowanie, molestowanie seksualne

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

4. Włączanie perspektywy płci w działania - zasada *gender mainstreaming*

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.
Natalia Sarata

Zmiana jakościowa

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.
Natalia Sarata

Gender Mainstreaming – zmiana jakościowa

- Gwarancje ilościowe niewystarczające
  - Ekonomia → inne obszary działania UE
  - Potrzeba komplementarnego podejścia
-
- 1996 r. - GM w „Komunikacie” KE
  - 1997 r. - Traktat Amsterdamski: równość = cel UE

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

Gender Mainstreaming

- *Gender* – płęć kulturowa / społeczno – kulturowa tożsamość płci
- *Gender mainstreaming* – włączanie problematyki płci do głównego nurtu działań.
- Zmiana perspektywy: kobiety → kobiety i mężczyźni + relacje między nimi

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

GM – Po co?

- Rzeczywista równość kobiet i mężczyzn.
- Zaspokajanie potrzeb kobiet i mężczyzn - jakość życia, możliwość rozwoju.
- Trwała zmiana społeczna – zmiana jakościowa.

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

GM - Definicja

- Uwzględnianie perspektywy płci we wszystkich działaniach i procesach decyzyjnych podejmowanych w ramach Wspólnoty, na wszystkich szczeblach decyzyjnych, we wszystkich sferach funkcjonowania Wspólnoty (ekonomia, życie publiczne, społeczne, polityczne) → polityka horyzontalna.
- Analiza wpływu działań na kobiety i mężczyzn.
- Odpowiadanie na potrzeby / uwzględnianie doświadczeń kobiet i mężczyzn.

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

GM - Podstawy

- Dotyczy zarówno kobiet, jak i mężczyzn – koszty, korzyści, przeobrażenia ról prywatnych i zawodowych.
- Proces, działanie systematyczne – na każdym etapie.
- Zagadnienie horyzontalne – nie tylko polityka społeczna.

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

GM – jak?

- Uwzględnienie lokalnej specyfiki – swoboda doboru narzędzi realizacji.
- Analiza oddziaływania na kobiety i mężczyzn.
- Potrzeby i oczekiwania kobiet i mężczyzn.
- Dobre praktyki, eksperci / ekspertki, NGOs
- www.gm.org.pl

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

Równość 2007 - 2013

- Równość płci jako **zagadnienie horyzontalne** w funduszach strukturalnych (nie tylko EFS)
- Mapa Drogowa 2006 – 2010
- 2007 r. Europejski Rok Równych Szans dla Wszystkich
- 2007 r. European Gender Institute (Wilno)

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*
Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

Konferencja
*„Godzenie życia zawodowego
i rodzinnego – równość szans
na rynku pracy”*

Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata

Przestrzeń Kobiet

Konferencja *Godzenie życia zawodowego i rodzinnego – równość szans na rynku pracy*

Kraków, 28 sierpnia 2007 r.

Natalia Sarata